

Johtajuus kompleksisessa muutoksessa: Siirtymä kohti kestäväää kiertotaloutta

Tutkin väitöskirjassani, miten johtajuus edistää siirtymistä kohti kestäväää kiertotaloutta. Kestävyyssmuutos on kompleksinen ja systeeminen muutos, joka tapahtuu samanaikaisesti yksilöiden arjessa, organisaatioiden päätöksenteossa ja yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa. Kiertotalousratkaisut tukevat hiilidioksidipäästöjen vähentämistä ja biodiversiteettikadon hidastamista.

Johtajuus kestävyyssmuutoksessa

Johtajuus on tärkeä ajuri ihmisten käyttäytymisen muutoksessa kohti kestäväää kiertotaloutta. Tutkimukseni lähtökohta on tuorein johtajuustutkimus, jonka mukaan johtajuus rakentuu ihmisten välisissä suhteissa ja vuorovaikutuksessa sen sijaan, että se olisi tietyn henkilön yksilöllinen ominaisuus tai sidottu muodolliseen asemaan. Poiketen johtajuuden yksilökeskeisestä näkemyksestä tutkin johtajuutta kollektiivisena, jaettuna ja vuorovaikutuksessa ilmaantuvana käytäntönä.

Minua kiinnostaa, minkälaisia johtajuuden tiloja kestäväysmuutoksessa on ja millaista johtajuus on erilaisissa johtajuuden tiloissa. Johtajuuden tila voi olla fyysinen, sosiaalinen, mentaalinen tai virtuaalinen tila. Johtajuuden eri tilat luovat erilaisia odotuksia johtajuudelle, ja kestäväysmuutosta edistävät johtajuuden käytännöt poikkeavat suurestikin toisistaan.

Kestävyyssmuutos tapahtuu verkostoissa ja vuorovaikutuksessa

Ympäristöjohtajuuden tutkimus on kehittyvä tutkimusalue. Tutkijat ovat tarkastelleet valtioita, organisaatioita, yrityksiä ja yksilöitä ympäristöjohtajina. Tutkimukseni luo uutta tietoa kestäväysmuutoksen johtamisesta yksilötason vuorovaikutuksena. Syvennyn johtamisen käytäntöihin projektijohtamisessa ja sosiaalisessa mediassa. Tutkimuksessani tuon yhteen ympäristöjohtajuuden tutkimuksen ja modernin johtajuustutkimuksen.

Tutkimukseni tulokset nostavat esiin sen, miten kestäväysmuutos tapahtuu erilaisissa verkostoissa ja johtajuuden tiloissa ja miten kestäväysmuutosta voidaan edistää osallistavalla ja vuorovaikutteisella johtajuudella. Tämä tutkimus tuo uusia näkökulmia johtajuuteen kompleksisissa ja dynaamisissa systeemeissä sekä uutta tietoa kestävä kiertotalouden edistämisestä.

Tutkimukseni tuottaa uutta tietoa kestävyystutkimukseen ja erityisesti kestäväysmuutoksen mikrotason tarkasteluun.

Tutkimusaineisto

Toimintatutkimus

- ✓ Osallistava toimintatutkimus, jossa mukana kaksi projektihenkilöä sekä kolme tutkijaa
- ✓ Kesto 1,5 vuotta (joulukuu 2019–kesäkuu 2021)
- ✓ Temaattiset keskustelut joka toinen viikko (1,5 tuntia), keskustelut nauhoitettiin ja litteroitiin
- ✓ Induktiivinen sisällönanalyysi

Twitter-aineisto

- ✓ Aineistoa kerättiin kolmena eri päivänä
- ✓ Kestävyyteen liittyviä keskusteluja, jotka identifioitiin aihetunnisteiden avulla
- ✓ Tviittien kokonaismäärä 6225
- ✓ Avoin koodaus ja kategorisointi

cicat2025.fi

Jatta Pitkänen, Itä-Suomen yliopisto